

Versnelling coöperatieve energietransitie in Limburg 2020-2022 versie 2.0

Voorstel aan Provincie Limburg

Colofon

Februari 2021

Geschreven door:

- Har Geenen, REScoop Limburg
- Sijtze Brandsma, Energie Samen
- Pim Brueren, Natuur en Milieufederatie Limburg

Contactpersoon: har.geenen@home.nl

Inhoudsopgave

---

1 • Aanleiding	5
2 • Overwegingen	6
2.1 Landelijke / provinciale ontwikkelfaciliteit	6
2.2 Voorstel voor provincie Limburg	7
2.2.1 Voortzetting opleidingsprogramma	7
2.2.2 Projectondersteuning via projectbureau	7
3 • Doelen en resultaten	8
3.1 Doelen	8
3.2 Resultaten	8
3.2.1 Algemeen	8
3.2.2 Projectbureau	9
3.3 Afbakening	9
4 • Activiteiten	10
4.1 Activiteit 1: Kennisopbouw / ondersteuning coöperaties / belangenbehartiging	10
4.1.1 Ondersteuning algemeen	10
4.1.2 Ondersteuning op projecten	10
4.2 Activiteit 2: Werkend opleiden	11
4.3 Activiteit 3: Limburgse pool van projectleiders	11
4.4 Activiteit 4: Begeleiden/ondersteunen aanvragen voor landelijk ontwikkelfonds	12
4.5 Materialen	12
4.6 Aansturing	12
4.7 Uitvoering	12
5 • Begroting	14
5.1 Dekkingsplan	14
6 • Planning	15

1 • Aanleiding

Voor energiecoöperaties zal de komende jaren een steeds grotere rol weggelegd zijn, zowel in de energiebesparingsopgave als in de ontwikkeling van hernieuwbare energie, zoals zonnepanelen en windparken. Dit met als resultaat de noodzakelijke reductie van uitstoot van CO₂. Mede doordat in het Klimaatakkoord staat dat hernieuwbare energieproductieprojecten voor 50% in eigendom dienen te komen van de lokale gemeenschap, zijn lokale energie-initiatieven in de positie om coöperatief te ontwikkelen. Daarnaast worden in het Klimaatakkoord bij de aanpak van de gebouwde omgeving de energiecoöperaties genoemd als partij bij de beoogde wijkaanpak. De expertise en met name de capaciteit die de initiatieven in huis hebben is echter lang niet overal voldoende om deze rollen op te pakken. In Midden-Limburg is de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan met het ontwikkelen van coöperatieve windparken voor en door lokale energiecoöperaties verenigd in REScoop Limburg. Uit deze succesvolle projecten is gebleken dat er behoefte bestaat aan kennisopbouw en inzet van experts en projectleiders die projecten van energiecoöperaties verder kunnen opzetten en uitvoeren.

REScoop Limburg wil als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van inmiddels 19 brede energiecoöperaties werken aan de kennisopbouw en opleiding van projectleiders. Daarnaast willen wij een projectbureau opzetten (zie hiervoor de bijlage) welke als taken heeft:

1. Projectaanvragen voor het landelijk ontwikkelfonds begeleiden en ondersteunen.
2. Het coachen, coördineren en aansturen van een pool van projectleiders die in opdracht van lokale coöperaties projecten ontwikkelt.
3. Ondersteuning van lokale energiecoöperaties bij hun ontwikkeling tot professionele organisaties.

De Natuur en Milieufederatie Limburg (NMFL) is belangenbehartiger, onder meer op het gebied van natuur en landschap. Daarnaast organiseert zij middels het Steunpunt Energie Lokaal Limburg (SELL) ondersteuning en belangenbehartiging voor en kennisdeling door energiecoöperaties in Limburg, en stimuleert NMFL de oprichting van nieuwe energiecoöperaties. De NMFL wordt in dit plan ingezet bij de opleiding en bij de ondersteuning van energiecoöperaties.

2 • Overwegingen

2.1 Landelijke / provinciale ontwikkelfaciliteit

In het Klimaatakkoord staat dat regio's zijn gebaat bij overzicht en eenduidigheid voor wat betreft kennis, ondersteuning en data. Om regio's optimaal te kunnen ondersteunen, en om (kosten)efficiënt te werken, dient kennisversnippering te worden voorkomen. Landelijk wordt hiertoe samengewerkt tussen o.a. coöperaties, NMF's en andere organisaties met als doel de burgerparticipatie te bevorderen.

Daarnaast heeft het ministerie van Economische Zaken 10 miljoen euro beschikbaar gesteld om een ondersteuningsfaciliteit op te richten t.b.v. de ontwikkeling van grootschalige energieprojecten (wind-energie, zonne-energie en warmte) door lokale energiecoöperaties. EZK geeft hier invulling aan via het Nationaal Groenfonds. Het projectbureau van Energie Samen selecteert, verzamelt en levert de projecten aan het Groenfonds (poortwachter functie). De bedoeling is dat er vanuit de landelijke provincies 15 miljoen euro bijkomt. Daarnaast is de wens om op termijn ook 15 à 20 miljoen bancaire geld toe te voegen. De Provincie Limburg heeft 1,25 miljoen euro toegezegd waardoor er voor de coöperatieve energiesector in de provincie Limburg 2,5 miljoen beschikbaar is. Het streven van EZK, Energie Samen en de Provincie Limburg is om de landelijke ontwikkelfaciliteit medio 2021 operationeel te hebben in Limburg.

Het College van GS heeft in het recente verleden aangegeven lokale initiatieven die coöperatief windparken willen ontwikkelen, graag te ondersteunen. Tot nog toe heeft dit geresulteerd in het beschikbaar stellen van revolverende gelden voor coöperatieve windprojectontwikkeling in Midden-Limburg.

In 2016 is via het kennis programma "Duurzaam Door" in Midden Limburg een start gemaakt met de coöperatieve ontwikkeling van windenergie. Hier is onder de vlag van REScoop Limburg al veel ervaring opgedaan met de coöperatieve ontwikkeling. Dit heeft geresulteerd in 4 coöperatieve windparken die nu gebouwd worden of al in exploitatie zijn.

De Provincie Limburg draagt naast de energie-opgave de verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied. Zij realiseert zich dat de ruimtelijke effecten van de energietransitie deels terecht komen in het buitengebied. Zij wil voorkomen dat de ruimtelijke opgave verzandt in versnippering, maar heeft door de succesvolle coöperatieve aanpak in Midden-Limburg ervaren dat dit leidt tot gebiedsontwikkeling, welke steunt op een breed belangenpalet: grondeigenaren, omwonenden, belangengroepen, (lokale) overheden en bedrijven.

Inspeland op het in 2019 ingediende en positief ontvangen eerste plan voor de "Versnelling van de coöperatieve Energietransitie" heeft de provincie in 2020 via het programma "Duurzaam Thuis" €49.804,- beschikbaar gesteld om een begin te maken met het opleiden van projectleiders die zon en wind projecten in opdracht van energiecoöperaties kunnen ontwikkelen.

In het najaar van 2020 is gestart met het theoretische deel van de opleiding die vanaf de start 23 deelnemers kent. Deze deelnemers zijn tot nog toe zeer tevreden met de opleiding. Deze projectleiders zullen, als straks het landelijke ontwikkelfonds actief is, onder andere ingezet kunnen worden om de goedgekeurde projecten te ontwikkelen.

Een flink deel van de kosten voor het theoretische opleidingsdeel zijn betaald uit de Duurzaam Thuis gelden. Het theoretische deel loopt nog door tot eind 2de kwartaal 2021. In de begroting van dit plan zijn de resterende kosten meegenomen.

Tot slot dient vermeld te worden dat wij verwachten dat pas aan het einde van het tweede kwartaal 2021 het **landelijke ontwikkelfonds** in Limburg actief zal worden. Dit betekent dat er in de eerste helft van 2021 geen gelden voor projecten beschikbaar zullen komen. In dit plan zijn gelden opgenomen om de inzet van senior en junior projectleiders in de eerste helft van 2021 toch mogelijk te maken voor actuele projecten. Deels heeft dit te maken met de latere start van het ontwikkelfonds, deels ook omdat “training on the job” niet gefinancierd kan worden uit gelden van het ontwikkelfonds.

2.2 Voorstel voor provincie Limburg

Het voorstel dat REScoop Limburg, Energie Samen en NMFL/SELL doen is tweeledig, het betreft het voortzetten van theoretische deel van het opleidingsprogramma met tevens training on the job zoals ook omschreven in dit plan en de opstart van het projectbureau. We zien een sterke relatie tussen het opleidingsprogramma en de projectleiders die hieruit voortkomen, en de werkzaamheden van het projectbureau. Beide trajecten dienen elkaar te versterken en versnellen.

Het projectbureau, zoals eerder genoemd, focust in eerste instantie met name op de hoofdtaken:

1. Projectaanvragen voor het landelijk ontwikkelfonds begeleiden en ondersteunen
2. Het coachen, coördineren en aansturen van een pool van projectleiders die in opdracht van lokale energiecoöperaties projecten ontwikkelt
3. Ondersteuning van lokale energiecoöperaties bij hun ontwikkeling tot professionele organisaties

2.2.1 Voortzetting opleidingsprogramma

Het opleidingsprogramma is in volle gang, voortbordurend op de start in 2020 zijn ook dit jaar al aanzienlijke vorderingen geboekt. Enerzijds betreft het programma de theoretische opleiding door deskundigen uit de branche voor de Junior projectleiders en coöperatie leden betrokken bij projecten. Anderzijds betreft het de training on the job. Dit wil zeggen de inzet van de junior projectleiders op concrete projecten onder begeleiding van seniors. De eerste cursisten zijn al ingezet voor verscheidene projecten in Limburg.

Het beoogde effect hiervan:

- De 23 junior projectleiders hebben voldoende basis kennis opgedaan om daadwerkelijk aan de slag te gaan met de coöperatieve ontwikkeling van zon- en windparken. Energiecoöperaties door heel Limburg worden ondersteund en ontlast in het onzekere ontwikkeltraject.

2.2.2 Projectondersteuning via projectbureau

Om straks provincie breed de energiecoöperaties goed voorbereid te laten zijn op het gebruik van het landelijke ontwikkelfonds, willen wij een zogenaamd projectbureau oprichten. Zie hiervoor de bijlage “Bedrijfsplan Projectbureau REScoop Limburg”. Wij vragen de provincie om hiervoor zogenaamde procesgeld, vergelijkbaar met het genoemde Duurzaam Door project, beschikbaar te stellen.

De beoogde effecten van het projectbureau zijn als volgt:

- Limburgse lokale initiatieven zijn professioneel van opzet en spelen hun rol in de energietransitie op volwaardige wijze.
- Limburgse lokale initiatieven zijn voorbereid om optimaal gebruik te kunnen maken van de landelijke ontwikkelingsfaciliteit voor energiecoöperaties die medio 2021 van start gaat op initiatief van EZK en provincie.
- Partijen werken gezamenlijk aan profilering van de provincie Limburg waar de coöperatieve beweging sterk en professioneel is.

3 • Doelen en resultaten

3.1 Doelen

Het algehele doel is de omslag te maken van fossiele brandstoffen naar schone duurzame energie waardoor er minder CO₂ uitgestoten wordt en klimaatverandering tegengegaan wordt. De energietransitie wordt via de coöperatieve aanpak financieel, sociaal en maatschappelijk ingebed in de woonomgeving van de inwoners.

Het creëren van draagvlak/vertrouwen, kennis/bewustwording en mede-eigenaarschap (coöperatieve verenigingen) zijn onderdeel hiervan. Concreet gezien zijn met name de lokale energie initiatieven/burgercoöperaties de aangewezen organisaties om de energietransitie te versnellen. In Limburg zijn er inmiddels ruim 25 lokale energiecoöperaties actief waarvan er 19 lid zijn van REScoop Limburg en ruim 10 van de NMFL.

De lokale energiecoöperaties, REScoop Limburg en NMFL/SELL hebben de volgende doelen voor ogen:

- Realiseren van veel CO₂-reductie door realisatie van hernieuwbare opwek, met behoud van kwaliteit van natuur en landschap.
- Toename van het aandeel duurzame energie in coöperatief eigendom in de provincie Limburg.
- Lokale energiecoöperaties ontwikkelen veel meer grotere duurzame energieprojecten (meer dan 1 MW) en komen makkelijker in aanmerking voor het landelijk ontwikkelfonds van EZK. De duurzame energieprojecten zijn minimaal 50% in lokaal eigendom en bij voorkeur coöperatief.
- Het draagvlak voor de energietransitie neemt fors toe doordat bewoners kunnen mee beslissen, participeren en mede-eigenaar worden bij lokale energie projecten.
- Het realiseren van een wijkgerichte aanpak om inwoners te stimuleren energiezuinige maatregelen te treffen of bewuster om te gaan met energie. Dit teneinde een hoge mate van energiebesparing te realiseren onder het motto 'wat je bespaart, hoef je niet op te wekken'.

De coöperatieve inzet en de professionalisering van deze organisaties zijn middelen om bovenstaande doelen te bereiken.

3.2 Resultaten

Het project "Versnelling van de coöperatieve Energie transitie" zal geslaagd zijn bij het behalen van de volgende resultaten:

3.2.1 Algemeen

- Kennisdeling voor en door energiecoöperaties is provinciaal georganiseerd in goede samenwerking tussen REScoop Limburg, NMFL/SELL en partijen die zich hierbij willen aansluiten.
- Opleiding projectleiders vindt centraal plaats, waardoor eenduidige en uniforme kwaliteit wordt bereikt.
- Een goed functionerend projectbureau met voldoende opgeleide projectleiders
- Energiecoöperaties hebben één spreekbuis naar de overheden.
- De opzet en doorontwikkeling van lokale bewonersinitiatieven krijgt een fikse kwaliteitsimpuls.

3.2.2 Projectbureau

- Opzet van ontwikkelpool van minimaal 19 professionele adviseurs/projectleiders van, voor en door energiecoöperaties uit de provincie Limburg die in staat zijn tot ontwikkeling van minimaal 12 (middel-)grote projecten (min.1 MW) tussen begin 2021 en eind 2022, ondersteund door REScoop Limburg in samenwerking met Energie Samen en NMFL/SELL;
- Minimaal 10 projecten zijn met de ondersteuning van het projectbureau op weg geholpen om gebruik te kunnen maken van de landelijke ontwikkelfaciliteit (bij voorkeur voor de zomer van 2021), waarbij het streven is dat minimaal 5 projecten richting realisatiefase gaan;
- 2 tot 3 wijkprojecten met betrekking tot energiebesparing zijn samen met betreffende gemeenten opgezet en in uitvoering genomen;
- Een aantal kleinere zon op dak projecten worden gebundeld voor ondersteuning aangeboden aan het ontwikkelfonds;
- De lokale initiatieven / energiecoöperaties in de provincie Limburg zijn door het projectbureau goed voorbereid om optimaal gebruik te gaan maken van de landelijke ontwikkelfaciliteit;
- Een en ander in lijn met de onder 3.1 benoemde doelen.

Dit betekent dat de coöperaties na voltooiing van bovenstaand traject in samenwerking met het projectbureau en de projectleiders in staat zijn om zelfstandig grote zon- en windparken te ontwikkelen, die invulling geven aan de onder 3.1 genoemde doelen.

3.3 Afbakening

Het project richt zich op de volgende projecten/doelgroepen:

- De ondersteuning richt zich enkel op lokale energie initiatieven (coöperaties) van bewoners.
- De ondersteuning richt zich op grootschalige zon-wind-water en warmte projecten.
- De ondersteuning richt zich enkel op initiatieven en projecten in de provincie Limburg.
- De ondersteuning richt zich op projectmatige aanpak van energiebesparing in wijken. Dit onderdeel verdient verdere uitwerking, mede in relatie tot de provinciale plannen met betrekking tot verduurzaming van de Limburgse gebouwde omgeving, en de afspraken die gemaakt gaan worden in de landelijke Participatiecoalitie, waarbij ook Energie Samen en de Natuur en Milieu-federaties zijn betrokken. Daarom is dit nog niet financieel vertaald in de begroting.

4 • Activiteiten

Het aanbod van activiteiten door het projectbureau is drieledig, en zorgt voor:

- Ondersteuning van energiecoöperaties bij hun ontwikkeling tot professionele organisaties.
- Coaching, coördinatie, en aansturing van een pool van projectleiders die in opdracht van lokale energiecoöperaties projecten ontwikkelt.
- Behandeling van projectaanvragen voor het landelijk ontwikkelfonds: begeleiden, ondersteunen en voor advies voorleggen aan de beoordelingscommissie.

Belangrijk vinden de drie betrokken partijen dat optimaal ingezet wordt op de inzet van reeds actieve mensen bij de lokale initiatieven en ook dat de op te leiden coöperatieve ontwikkelaars afkomstig zijn uit eigen regio. Inmiddels nemen zoals gezegd 23 mensen, die allemaal binding hebben met een lokale coöperatie, deel aan de opleiding. Dit komt omdat de werving heeft plaatsgevonden via de lokale coöperaties. Het opleidingsniveau van deze mensen ligt minimaal op HBO werk- en denkniveau.

4.1 Activiteit 1: Kennisopbouw / ondersteuning coöperaties / belangenbehartiging

4.1.1 Ondersteuning algemeen

- Voortzetten theoretisch opleidingsprogramma junior projectleiders: we verwachten dit theoretische gedeelte af te ronden in het derde kwartaal van 2021. Op het moment zijn alle cursussen online, maar wanneer de corona ontwikkelingen het toelaten proberen we ook fysiek bijeen te komen.
- Overzicht actueel houden van nieuwe en bestaande energiecoöperaties en in beeld brengen van de plannen van deze coöperaties.
- Op verzoek adviseren of bruikbare informatie toegankelijk maken bij vraagstukken op het gebied van energiebesparing en opwekking van duurzame energie.
- Actueel houden van een bibliotheek met voor energiecoöperaties nuttige informatie .
- Organiseren van tenminste vier themabijeenkomsten per jaar.
- Organiseren van workshops.
- Uitbrengen van minimaal vier nieuwsbrieven per jaar met actuele informatie.
- Belangenbehartiging van coöperaties richting gemeentelijke en provinciale overheden en indien noodzakelijk ook naar andere belangenorganisaties. Lokale initiatieven worden gesteund door het projectbureau en pleiten richting gemeenteraad (en provinciale staten) voor duurzame energie opwek en energiebesparing, waarbij de voordelen van lokaal eigendom en dus coöperatieve ontwikkelaars wordt benadrukt.

4.1.2 Ondersteuning op projecten

Binnen de projectmatige activiteiten zal veel kennis en expertise opgedaan worden die voor het hele netwerk van belang zal zijn. Het is daarom belangrijk om ook verdere kennisopbouw en kennisdeling te organiseren. Hiervoor benutten we de bestaande structuur van REScoop Limburg en SELL en worden er zogenaamde Communities of Practice (CoP) georganiseerd. Inmiddels zijn er in het kader van het

opleidingsprogramma enkele CoP's georganiseerd over windenergie, grootschalige zonne-energie en wijkgerichte aanpak van energiebesparing. Naar gelang de behoefte per onderwerp zullen er dit jaar nog zeker 3 CoP's volgen. Tijdens de sessies wordt een onderscheid gemaakt tussen startende initiatieven (scholing/training) en gevorderden (intervisie). De groepen komen apart bij elkaar. We zorgen voor kruisbestuiving door twee keer per jaar een uitwisseling te organiseren tussen de groepen.

Tijdens de CoP sessie worden:

- Landelijke/regionale actuele ontwikkelingen besproken.
- Gezamenlijke trainingen gegeven op onderwerpen die voor alle initiatieven van belang zijn.
- Gezamenlijke projecten opgezet, bijv. gezamenlijk filmpje voor communicatie.

In het kader van kennisborging en doorontwikkeling, zetten wij ook een online platform (Sharepoint/Google Drive) op waarin stakeholders toegang hebben tot opgedane kennis en expertise.

4.2 Activiteit 2: Werkend opleiden

Lokale energie initiatieven in de provincie Limburg zijn actief met tientallen duurzame energie projecten. Heel veel komen echter niet tot realisatie doordat zij expertise en met name capaciteit missen.

Met deze activiteit 'werkend opleiden' zorgen we voor kennisopbouw, -deling, en -behoud op provinciaal niveau, en verhogen we de slagingskans van projecten. Energiecoöperaties krijgen onder begeleiding van betrokken partijen een aantal uren om duurzame energie projecten verder te brengen van de initiatief- naar de haalbaarheidsfase en later de realisatiefase.

Dit wordt gedaan door junior projectleiders, in samenwerking met lokaal actieve mensen, aan projecten te laten werken onder begeleiding van senior projectleiders. Al werkend leren zij hoe zij dit kunnen oppakken. Onderdelen die geleerd worden zijn: projectleiding, opzetten projectgroep, stappenplan van inventarisatie tot en met realisatie project, omgevingsmanagement, communicatie met stakeholders en met partners. We verwijzen hier ook naar activiteit 1: Kennisopbouw en uitwisseling.

Uitvoering

REScoop Limburg faciliteert en organiseert samen met Energie Samen het project. Zij zorgen ook voor het opzetten van het Projectbureau REScoop Limburg als afdeling van Projectbureau NL incl. ICT, funding en administratie.

4.3 Activiteit 3: Limburgse pool van projectleiders

Binnen activiteit 2 wordt een multidisciplinair team van, voor en door de lokale energiecoöperaties in de provincie Limburg opgezet. De projectleiders ondersteunen de lokale energiecoöperatie bij de ontwikkeling van zon- en windprojecten. Zij zorgen voor de broodnodige expertise om te komen tot vergunningverlening.

Er zit al veel kennis en expertise bij de energiecoöperaties en REScoop Limburg. Deze kennis zal daarnaast aan de hand van het werkend opleiden binnen projecten nog verder ontwikkelen. Deze kennis en expertise kunnen de energiecoöperaties ook onderling inzetten voor het versnellen van elkaars projecten. Om dit te stimuleren, zullen workshops worden georganiseerd op het gebied van projectmanagement, wind en grootschalig zon.

REScoop Limburg zorgt door middel van zijn projectbureau voor het opzetten van de Limburgse pool van projectleiders. Het doel is om aan het einde van het project een pool te hebben van 19 professionals waarin minimaal de volgende disciplines gewaarborgd zijn, al dan niet in samenwerking met andere provinciale pools:

- Projectmanagement (o.a. plan van aanpak, planning, projectmatig werken)
- Financieel (o.a. businessmodel, financiering projecten)
- Juridisch (o.a. AFM, afspraken omgeving)

- Ruimtelijke ordening (o.a. omgevingswet, visie NMFL- Energielandschap 1950, POL)
- Communicatie en Omgevingsmanagement (draagvlak, stake/shareholders)

Op deze wijze ontstaat er een sterke basis om in de uitwerking van de Regionale Energie Strategieën 50% lokaal eigenaarschap waar te kunnen maken.

De pool van projectleiders zal worden ondergebracht in het Projectbureau dat valt onder de verantwoordelijkheid van REScoop Limburg. Zie hiervoor de bijlage “Bedrijfsplan Projectbureau REScoop Limburg”

4.4 Activiteit 4: Begeleiden/ondersteunen aanvragen voor landelijk ontwikkelfonds

Het projectbureau heeft de taak om energiecoöperaties te wijzen op de mogelijkheid voor financiële ondersteuning bij de ontwikkeling van een grootschalig zon- of windproject door het landelijke ontwikkelfonds. Verder zal het projectbureau aanvragen voor dit fonds ondersteunen, begeleiden en uiteindelijk na goedkeuring door de bestuurscommissie “beoordeling projecten” van REScoop Limburg deze projecten doorsturen naar de landelijk fondsmanager. Nadat projecten gehonoreerd zijn zal het projectbureau nadere afspraken maken met de lokale energiecoöperatie over inzet van projectleiders bij de ontwikkeling van het project. Voor de verdere uitwerking wil ik verwijzen naar de bijlage “Bedrijfsplan Projectbureau REScoop Limburg”.

4.5 Materialen

REScoop Limburg en NMFL/SELL zullen in goed overleg de interne en externe communicatie rondom dit project verzorgen. De cursisten zullen van goed cursusmateriaal voorzien worden en met eigentijdse hulpmiddelen in een passende omgeving worden opgeleid. Ook is er behoefte aan uitbreiding nu alles online gaat;

- Het online businessmodel van Energie Samen wat geüpdatet moet worden;
- SharePoint inrichten voor de docenten en cursisten waar alle documenten digitaal te vinden zijn;
- Syllabus als naslagwerk samenstellen van het theoretische deel.

4.6 Aansturing

Het nu lopende opleidingstraject wordt door een stuurgroep geleid. In de stuurgroep hebben bestuurlijk vertegenwoordigers van REScoop Limburg, Energie Samen en NMFL/SELL zitting. Er zal regelmatig ambtelijk overleg met provincie gevoerd worden.

Als het voorliggende plan wordt gehonoreerd dan zal de leiding van het projectbureau in handen komen van Rescoop Limburg die hiervoor een BV opricht waarin het projectbureau is ondergebracht. Het bestuur zal zo spoedig mogelijk een kwartiermaker/directeur aanstellen die de dagelijkse leiding heeft. Voor nadere info wordt ook hier weer verwezen naar de bijlage “Bedrijfsplan Projectbureau REScoop Limburg”

4.7 Uitvoering

Het project als geheel is een coproductie van REScoop Limburg, Energie Samen en NMFL/SELL onder leiding van REScoop Limburg.

Inmiddels is ruim de helft van Activiteit 1, het theoretische deel van de opleiding, afgerond. Van Activiteit 2 “werkend opleiden” is pas een klein deel uitgevoerd. Activiteit 3, de “Pool van projectleiders”, valt geheel onder de start van het projectbureau en moet nog opgestart worden.

REScoop Limburg en NMFL/SELL stemmen zo goed mogelijk af op de wensen en behoeften van de Limburgse lokale initiatieven / energiecoöperaties.

5 • Begroting

5.1. Begroting 2021						
Projectplanning en begroting						
	aantal	uren	totaal uren	kosten per uur	totale kosten	Uitvoering
Activiteit 1. Kennisopbouw / ond. Coops / belangenbehartiging						
opleiden projectleiders theoretisch deel	12	12	144	65	9360	RescoopLimburg
Inhuur externe expertise	10	12	120	75	9000	Divers
workshops cooperatie bestuurders	3	50	150	65	9750	RescoopLimburg / NMFL
Ondersteuning cooperaties		100	100	75	7500	RescoopLimburg / NMFL
Coördinatie		75	75	65	4875	RescoopLimburg
Totaal Kennisopbouw en uitwisseling coops			589		32985	
Activiteit 2: Werkend Opleiden						
Inventarisatie lokale projecten						
	20	15	300	65	19500	RescoopLimburg / NMFL
Begeleiding project via "training on the job"						
opzetten projectbegeleidingsgroep						
maken stappenplan / plan van aanpak						
start uitvoeren stappenplan / plan van aanpak						
bepalen te verbeteren expertise	10	40	400	50	20000	Rescoop Limburg / ES
Begeleiding junior projectleiders door Senior	10	15	150	65	9750	Rescoop Limburg
Begeleiden project van plan richting vergunning						
RO traject / omgevingsmanagement						
communicatie stakeholders						
organisatie diverse workshops	5	100	500	50	25000	RescoopLimburg / ES
Begeleiding junior projectleiders door Senior	5	35	175	65	11375	RescoopLimburg / ES
			1525		85625	
Activiteit 3 en 4: De start van het Projectbureau						
Inhuur kwartiermaker / directeur					40000	RescoopLimburg
coördinatie werkend opleiden/pool van projectleiders					10.000	RescoopLimburg
begeleiden aanvragen ontwikkelfonds					10.000	RescoopLimburg
Totaal tekort start projectbureau					60.000	
Activiteit 5: materiaal budget opleiding						
communicatie / ICT / etcetera					10.000	
Totaal activiteiten 1,2,3,4,5					188.610	

5.1 Dekkingsplan

Voor het totaal van de activiteiten 1, 2, 3, 4 en 5 vragen wij een subsidie van € 188.610,- van de provincie Limburg.

6 • Planning

- Activiteit 1
  - Het theoretische opleidingsdeel zal voor 90% plaatsvinden tot en met de maand juli. Na de zomer zullen er nog een beperkt aantal herhalings- en verdiepingsbijeenkomsten plaatsvinden.
  - De workshops voor bestuurders en de ondersteuning van coöperaties vinden gedurende het hele jaar plaats.
- Activiteit 2, werkend opleiden, zal voornamelijk in het voorjaar plaatsvinden.
- Activiteiten 3 en 4, de start van het projectbureau, zullen het gehele jaar plaatsvinden.
- Activiteit 5 zal gedurende het hele jaar plaatsvinden.